

**ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ЛАБОРАТОРІЯ ПОЧАТКОВОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО
НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ**

**Методичні рекомендації
щодо ведення класного журналу
у початковій школі**

**Черкаси
2007**

Укладачі:

С.А.Гаряча, *завідуюча лабораторією дошкільної та початкової освіти;*

Л.Н.Добровольська, *методист лабораторії дошкільної та початкової освіти*

Методичні рекомендації щодо ведення класного журналу у початковій школі

Оскільки класний журнал є шкільним (державним) документом, то ведення правильних, чітких, нормативно визначених записів у ньому є обов'язковим для кожного педагогічного працівника. Основні вимоги та рекомендації щодо оформлення записів у класному журналі для 1-4 класів встановленого зразка зазначено у «Вказівках до ведення класного журналу» та відповідно до критеріїв та форм оцінювання навчальних досягнень учнів.

Дата проведення занять записується дробом, чисельник якого є днем, а знаменник – місяцем (04/09). Так само проставляється дата і на правій сторінці журналу. Звертаємо увагу, що приклад, наведений у «Вказівках до ведення класного журналу», не відповідає дійсності.

Переносити вимоги до записів у журналах для основної та старшої школи на початкову школу не допускається.

Усі записи у класному журналі ведуться державною мовою. Допускається запис тем, змісту уроку на правій сторінці журналу мовою навчального предмета (російською та мовами національних меншин, іноземною).

При поділі класу на групи під час вивчення навчального предмета для кожної підгрупи відводяться окремі сторінки.

Оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи ґрунтується на позитивному принципі, який передбачає врахування рівня досягнень учня, а не ступінь його невдач.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 1-2 класів здійснюється вербально. При цьому ніякі записи у рівнях (буквами) чи балах (цифрами) не допускаються. За рішенням педагогічної ради школи оцінювання навчальних досягнень учнів 2 класу може здійснюватися за 12-бальною шкалою з II семестру.

У початкових класах застосовуються різні види контролю: поточний, періодичний, тематичний та підсумковий, що дає змогу більш об'єктивно

оцінити рівень засвоєння програмового матеріалу, сформованості предметних компетенцій та цільових компетентностей при вивченні кожного навчального предмета.

Облік *поточних оцінок* ведеться на лівих сторінках класного журналу. Корегуючий бал за всі види поточного оцінювання не виставляється.

Тематичне оцінювання, як правило, здійснюється після засвоєння програмової теми. У разі, коли вона розрахована на велику кількість годин, її слід розділити на логічно завершені частини – підтеми. Якщо ж програмова тема невелика за обсягом, то її можна об'єднати з однією або кількома наступними темами. Отже, одиницями тематичного контролю можуть бути: підтема, тема, кілька тем, модуль. Розподіл та об'єднання уроків для тематичного оцінювання проводиться з урахуванням логічної структури їх змісту. Кількість тематичних блоків для оцінювання визначається учителем залежно від кількості годин на тиждень та логічної завершеності теми (орієнтовно: 1 год – 2 тематичних оцінки за семестр, 2-3 год – 3-4 тематичних оцінки тощо). Виставлення тематичної оцінки здійснюється на основі поточних та перевірних (самостійних, контрольних, тестових тощо) робіт з певної теми.

Періодичний контроль спрямовується на визначення й оцінювання сформованості загальнопредметних умінь і навичок. Записування результатів періодичного контролю здійснюється у період їх проведення у колонці на лівій сторінці журналу без фіксації дати (оцінки виставляються упродовж певного періоду). Допускається скорочення назв періодичного контролю за правилами скорочення слів української мови.

На правій сторінці журналу одночасно із записом змісту уроку зазначаються відповідні види перевірок у ті дні, коли вони проводилися. У цьому випадку назва виду перевіркової роботи на правій сторінці записується декілька разів.

До кожного виду періодичного контролю слід зазначати у журналі колонку для записів *корегуючих* оцінок.

Повторна перевірна робота проводиться з тими учнями, котрі пропустили її з різних причин і мають бажання перевірити власні бажання або бажають повторно перевірити рівень своїх навчальних досягнень. Корегуюча оцінка виставляється за результатами повторної перевірної роботи. Досягти вищого рівня навчальних досягнень учні можуть у ході навчального процесу під час повторення, закріплення вивченого матеріалу та інших форм роботи на уроці, самостійно, на індивідуальних заняттях, іншими формами та способами.

Орієнтовна кількість видів періодичного контролю з читання

Види періодичного контролю	1-й клас		2-й клас		3-й клас		4-й клас	
	I сем.	II сем.	I сем.	II сем.	I сем.	II сем.	I сем.	II сем.
Читання вголос	-	1	1	1	1	1	1	1
Читання мовчки	-	-	-	1	1	1	1	1
Читацькі уміння	-	-	-	-	1	1	1	1
Загальна кількість перевірок	-	1	1	2	3	3	3	3

**Орієнтовна кількість видів періодичного контролю
з української мови**

Види періодичного контролю	1-й клас		2-й клас		3-й клас		4-й клас	
	I сем.	II сем.	I сем.	II сем.	I сем.	II сем.	I сем.	II сем.
Аудіювання	-	-	1	1	1	1	1	1
Діалогічне мовлення	-	-	1	-	1	-	1	-
Монологічне мовлення (усний переказ)	-	-	-	1	-	-	-	-
Монологічне мовлення (усний твір)	-	-	-	-	-	1	-	1
Монологічне мовлення (письмовий переказ)	-	-	-	-	-	-	1	1
Тести (мовні знання та вміння)	-	-	-	-	2	2	2	2
Диктант	-	-	-	1	2	2	2	2
Списування	-	1	-	1	-	1	-	1
Загальна кількість перевірок		1	2	4	6	7	7	8

Підсумкове (семестрове) оцінювання з окремих предметів здійснюється за результатами тематичного та періодичного (скорегованого) контролю. Семестрова робота як окремий вид підсумкової роботи не проводиться.

Враховуючи вікові, психофізичні особливості та можливості учнів молодшого шкільного віку, корегування підсумкового (тематичного, семестрового, річного) оцінювання є недоцільним.

Оцінки за вивчені напам'ять твори виставляються у наступній колонці після уроку, коли цей твір було задано. Дату у цій колонці не записують.

Оцінка *за ведення зошитів* у журналі не фіксується.

Виконання навчальної програми з курсу «Я і Україна» (1-2 класи) або «Я і Україна. Довкілля» (1-4 класи) записується на одній сторінці журналу. На навчальні предмети «Природознавство» та «Громадянська освіта» курсу «Я і Україна» (3-4 класи) у класному журналі відводяться окремі сторінки. Незалежно від кількості годин, відведених навчальним планом на дані предмети, вивчення «Природознавства» і «Громадянської освіти» та оцінювання рівня навчальних досягнень учнів здійснюється протягом усього навчального року. Один раз на семестр у журналі фіксується оцінка за виконання практичних робіт з курсу «Я і Україна».

Звертаємо увагу на те, що вчителі мають враховувати загальну кількість часу, що відводиться на виконання домашніх завдань з усіх навчальних предметів, у т.ч. з іноземної мови. Обсяг домашнього завдання повинен становити близько 1/4 від опрацьованого на уроці. **У 1-му класі домашні завдання не задаються.** З трудового навчання, музики, образотворчого мистецтва *домашні завдання* у 2-4 класах, як правило, не задаються.

На сторінках журналу з «Обліку навчальних досягнень учнів» (у розділі «**Варіативна складова**») ведеться облік відвідування та запис тем курсів за вибором (для кожного курсу – окрема сторінка), індивідуальних занять. Навчальних досягнень учнів з курсів за вибором оцінюються вербально; у класному журналі, таблиці навчальних досягнень ставиться «зараховано» з цих предметів (курсів) у кінці семестрів та року (за будь-якого рівня навчальних досягнень).

Річний бал виставляється на основі семестрових оцінок з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учнів.

Державна підсумкова атестація з української мови, читання (рідна, державна мова), математики, мови навчання (мова, читання) виставляється за результатами річного балу із зазначених предметів. **Проведення додаткових перевірних робіт** в усній чи письмовій формах з метою виставлення бала за державну підсумкову атестацію учнів початкової школи **не допускається**.

Запис *навчальних екскурсій* здійснюється на відповідній сторінці журналу та може дублюватися на сторінці з того предмета, з теми якого проводилася навчальна екскурсія.

На сторінках «Зведений облік навчальних досягнень учнів у класному журналі для 3 класу заповнюють рядки: «Бали за I та II семестри», «Річні» та «Підсумкові». У 4 класі – усі 5 рядків: «Бали за I,II семестри», «Річні», «Державна підсумкова атестація», «Підсумкова».

В останній колонці, де мають бути записані рішення педагогічної ради, крім зазначених причин, можуть вказуватись ще й такі:

- Переведено до іншого школи (класу);
- Направлено на довготривале лікування;
- Перебував (перебувала) на лікуванні у санаторії чи у санаторній школі;
- Дано завдання на літо за індивідуальною програмою;
- Переведено на індивідуальну форму навчання (навчається за індивідуальною формою) тощо.

На сторінці «Зауваження до ведення журналу» після перевірки записуються позитивні відгуки, зауваження та пропозиції щодо поліпшення ведення записів учителем. У графі «Відмітки про виконання» записи робить адміністрація загальноосвітнього навчального закладу або особа, котра має право перевіряти навчально-виховний процес та виявила певні недоліки.

Контроль за дотримання вимог до ведення класного журналу здійснює директор загальноосвітнього навчального закладу та його заступник з навчально-виховної роботи.